

SOM HRDINA

POMÁHAM s UNICEFom

VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE MATERSKÉ ŠKOLY

Tešíme sa, že Vás môžeme sprevádzať na ceste, počas ktorej sa deti dozvedia veľa zaujímavých informácií o humanitárnej pomoci. Na našej spoločnej ceste sa dozvedia o krajinách, v ktorých deti nemajú také šťastné detstvo ako oni, o tom, ako sa im dá pomôcť a ako sa aj oni môžu stať SUPERHRDINAMI a pomáhať.

CIELE PROGRAMU

Každé malé dieťa sa túži stať hrdinom. Ako hrdinov vnímajú policajtov, požiarnikov, záchranárov, alebo vojakov. Veľmi málo sa hovorí o práci humanitárnych pracovníkov, ktorí sú tiež hrdinami. Práca ľudí, ktorí pracujú pre organizácie ako je UNICEF je často náročná, ale môže byť aj úplne obyčajná. Títo ľudia sú hrdinami, lebo pracujú v ťažkých podmienkach.

Programom SOM HRDINA - POMÁHAM S UNICEFom by sme chceli začať búrať mýty o pomoci a priblížiť ju každému (aj malým deťom) cez konkrétne situácie, s ktorými sa rozvojujú a humanitárni pracovníci stretávajú každý deň.

Aby sa aj deti mohli stať hrdinami, ktorí budú vedieť správne reagovať a pomáhať iným.

Táto príručka vás prevedie niekoľkými formami pomoci, ktoré UNICEF zabezpečuje v rôznych častiach sveta.

Deti sa budú môcť pozrieť na pomoc z pohľadu:

- ľudí, ktorí pomoc potrebujú
- ľudí, ktorí pomoc poskytujú.

UNICEF - KTO SME A ČO ROBÍME?

UNICEF bol založený po 2. svetovej vojne na pomoc deťom, ktorých životy a budúcnosť boli v ohrození. Nezáležalo na tom, odkiaľ pochádzali. Jediné, na čom záležalo, bolo pomôcť deťom, ktoré sa ocitli v núdzi. Dnes, keď konflikty a krízy na celom svete ohrozujú a premiestňujú milióny detí a milióny detí čelia chudobe, núdzi, násiliu, vykorisťovaniu a diskriminácii, na dosiahnutí výsledkov pre deti záleží viac než kedykoľvek predtým - a ich dosiahnutie pre každé dieťa je pre UNICEF stále hnacou silou. UNICEF pracuje na tom, aby im zabezpečil detstvo, v ktorom sú milované, chránené, zdravé, vzdelávané, a v ktorom sú schopné naplniť svoj potenciál. Ale to nie je možné bez pomoci všetkých - prezidentov, politikov, známych osobností a hlavne srdečnosti a štedrosti obyčajných ľudí, aj tých zo Slovenska.

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie nemôže byť kopírovaná, reprodukováaná alebo šírená v akejkoľvek forme bez predchádzajúceho súhlasu vydavateľa alebo inak používaná spôsobom, ktorým sa porušujú jeho autorské práva.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE MATERSKÉ ŠKOLY SOM HRDINA - POMÁHAM s UNICEFom

Vydala: Slovenská nadácia pre UNICEF,
Michalská 371/7, 811 01 Bratislava
Web: www.unicef.sk
Email: info@unicef.sk

Na príprave obsahu spolupracoval tím Slovenskej nadácie pre UNICEF
Publikácia bola pripravená s finančnou podporou SlovakAid

Publikácia reflektuje iba názory Slovenskej nadácie pre UNICEF a vyjadrené názory nemožno interpretovať ako stanovisko donora.

Prvé vydanie, Bratislava 2019

Úloha č. 1: Propagácia hygieny

KAŽDÝ HRDINA VIE, ŽE ČISTÉ RUKY SÚ ZÁKLADOM ZDRAVIA

Postup: Ukážte deťom obrázky z Južného Sudánu, aby si vedeli predstaviť, ako to tam vyzerá. Rozdeľte ich do 2 skupín. Jedna skupina detí bude predstavovať chudobné deti z Južného Sudánu, druhá skupina detí bude predstavovať humanitárnych pracovníkov z UNICEF. Môžete im pripraviť tričká s označením Superhrdinu, alebo vytlačiť si obrázky Superhrdinov ako nálepky a prilepiť ich na tričko. Humanitárni pracovníci musia naučiť deti z Južného Sudánu, aby si umývali ruky. Je to jedna z foriem humanitárnej pomoci, ktorá sa volá propagácia hygieny. Potom sa môžu vymeniť. Obe skupiny môžu vyskúšať takú istú, alebo rôznu propagáciu hygieny. Hrdinami môžu byť naraz aj všetky deti.

Čas: 30 min. - 1 hod.

Zadanie:

© UNICEF/UNI47751/Cranston - Južný Sudán, 2007, Georgina Cranston

© UNICEF/UN043946/Holt - Južný Sudán, 2016, Kate Holt

Južný Sudán patrí medzi najchudobnejšie krajiny sveta. Veľa ľudí nemá autá a musia kráčať veľmi dlho, aby si domov doniesli zo studne vodu alebo aby našli nemocnicu. Aj preto je veľmi dôležité, aby deti boli zdravé. Keď ochorejú, nebudú môcť chodiť ani do školy a môže sa stať, že sa nedostanú ani do nemocnice a môžu zomrieť.

Aj preto učitelia pred príchodom do školy kontrolujú deti, či majú čisté ruky.

Organizácii UNICEF záleží na tom, aby boli deti zdravé. A preto je jednou z jeho dôležitých úloh naučiť deti správne si umývať ruky. Zahrajte sa teraz aj vy na humanitárnych pracovníkov a naučte deti z Južného Sudánu umývať si ruky. Potom sa vymeňte.

Ako naučiť deti z Južného Sudánu ako umývať ruky? Môžete vyskúšať niektorý z nasledujúcich spôsobov:

1. Naučte sa tanec o umývaní rúk: <https://www.youtube.com/watch?v=825gGELjB98>
2. Naučte sa pesničku o umývaní rúk - napr. ČISTÉ RÚČKY od Mira Jaroša: <https://www.youtube.com/watch?v=kbA1YDXBtnM&t=65s>

3. Nakreslite plagát o umývaní rúk.

Obrázok:<https://www.unicef.cn/en/press-releases/global-handwashing-day-unicef-says-its-not-complicated-its-crucial>

Úloha č. 2: Ako sa dorozumieť

KAŽDÝ HRDINA VIE, ŽE KOĽKO REČÍ VIEŠ, TOĽKO KRÁT SI ČLOVEKOM

Postup: Predstavte deťom príbeh zo zadania. Vyberte si jednu z alternatív, ktorú použijete ako formu učenia sa nových jazykov, či spôsobu komunikácie medzi deťmi, ktoré hovoria rôznymi jazykmi.

Čas: 20 - 30 min.

Zadanie:

Predstav si, že si išiel/išla s rodičmi na dovolenku k moru. Zrazu prišla veľká búrka a dážď. Do vašich izieb v hoteli natiekla voda a tak ste sa museli z hotela vysťahovať.

Ocitli ste sa v telocvični školy a čakáte, kým sa počasie upokojí. Čas ide pomaly a ty sa nudíš. Chcel by si sa hrať. Ale každé dieťa na dovolenke je z inej krajiny a ty sa nevieš dohovoriť. Preto sa potrebuješ naučiť aspoň základné slová jazyka, ktorým hovoria deti z iných krajín.

Veľa detí vo svete muselo odísť zo svojich domovov, lebo v ich meste bola vojna, zemetrasenie alebo záplavy. Ocitnú sa niekedy aj v inej krajine, kde nikomu nerozumejú.

Preto jednou z úloh humanitárnych pracovníkov je zabezpečiť, aby deti mohli ísť do školy a naučili sa aj miestny jazyk. Aby si ľahšie našli kamarátov.

ALTERNATÍVA 1:

Zistite, či sú v triede deti, ktoré poznajú slová v iných jazykoch. Napíšte si zoznam aspoň týchto slov. Kto vie nejaké slovo v inom jazyku, zdvihne ruku. Dostane nálepku Superhrdinu. Naučí toto slovo ostatné deti.

ALTERNATÍVA 2:

Deti si vyberú pár jednoduchých slov alebo viet, ktoré by chceli vedieť v inom jazyku. Alebo to môžu byť iba pozdravy ako ahoj, dobrý deň a pod. Učiteľka využije počítač alebo telefón a cez mikrofónik v aplikácii google translate pustí deťom preklad v niekoľkých jazykoch, podľa ich požiadavky.

Napr.

Dobrý deň

Anglicky: Good afternoon

Nemecky: Hallo

Swahilsky: Habari

Ukrajinsky: Pryvit

ALTERNATÍVA 3:

Niekedy sa deti vedia dorozumieť aj bez slov. Každé dieťa nakreslí obrázok. Potom sa dajú do dvojíc a budú vzájomne hádať, čo je na obrázku. Takto sa medzi sebou vymenia viackrát a zistia, či by sa vedeli dorozumieť bez slov alebo nie.

Úloha č. 3: Lovenie rýb

KAŽDÝ HRDINA VIE, ŽE NAJLEPŠOU POMOCOU JE NAUČIŤ ĽUDÍ AKO SI POMÔŽU SAMI

Postup: Pripravte si obrázky rýb, papiere, farbičky, nožnice, väčšiu nádobu a palice s háčikom. Pozrite si spolu s deťmi obrázky rýb. Potom deti ryby nakreslia na papier a vystrihnú. Prípadne môžu ryby skladať z papiera. Ryby dajte do väčšej nádoby.

Prečítajte deťom príbeh zo zadania o povodni v Bangladéši. Vyberte toľko detí, koľko máte palíc s háčikom. Tieto deti označte ako Superhrdinov. Všetci ostatní budú predstavovať "hladných ľudí z Bangladéša." Superhrdinovia im ukážu, ako majú udicou chytať ryby. Potom postupne budú udice odovzdávať ostatným deťom, až kým nechytia všetky ryby.

© UNICEF/UN0328193/Alam Kiron/U - Bangladéž, 2019, Shafiqul Alam Kiron

Čas: 40 min. - 1 hod.

Zadanie:

Bangladéš je krajina, v ktorej žije ešte stále veľmi veľa chudobných ľudí. Okrem toho sa tam stáva, že veľmi veľa prší a prídu povodne. Takéto povodne tam boli aj v júli 2019. Zmenili život tisíckam ľudí, ktorým vytopili domy a ulice. Voda im zaplavila a zničila všetku zeleninu a ovocie, ktoré mali na poliach. Aby neostali hladní - ich jedinou možnosťou je chytanie rýb.

Vašou úlohou ako Superhrdinov je dodať ľuďom udice a naučiť ich chytať ryby.

Úloha č. 4: Výroba darčiekov

KAŽDÝ HRDINA VIE, ŽE SMUTNÉ DETI TREBA POTEŠIŤ

Postup: Pripravte si materiál na výrobu darčiekov, podľa toho, aký darček by ste chceli vyrobiť (napríklad náramky, opasky, náušnice, vrecúška, taštičky a pod.)

Pripravte pexeso podľa počtu detí, tak aby vznikli dvojice, ktoré sa budú musieť neskôr nájsť.

Prečítajte si spoločne zadanie o tom, aké môžu byť deti smutné a je potrebné ich potešiť.

Každé dieťa potom začne vyrábať svoj darček. Keď všetci darčeky dorobia, pripravte pexeso podľa počtu detí tak, aby vznikli dvojice. Deti idú postupne a ukážu svoju kartu. Kto bude mať ich pár z pexesa, tomu odovzdajú svoj darček. Pokračujte, až kým budú všetky deti obdarované.

Čas: 1 hod.

Zadanie:

© UNICEF/UN0185011/Sokol - Bangladéš, 2018, Brian Sokol

Sú miesta na svete, kde je vojna. Deti sa boja a nemôžu sa ani hrať. Niektoré z nich museli spolu s rodičmi odísť do inej krajiny. Tam žijú v utečeneckých táborech, nemajú so sebou svoje hračky, stratili svojich kamarátov, niektorí stratili aj rodičov. Žijú v stanoch a vidia, že ich rodičia sa trápia. Takéto deti sú často smutné.

Úlohou Superhrdinov je takéto deti potešiť.

Keďže si mohli z domu zobrať len tie najnutnejšie veci, nič pekné im neostalo. Superhrdinovia sú tu na to, aby našli spôsob, ako takéto deti potešiť aspoň malým pekným darčekom a tak im spríjemnili aspoň jeden deň.

Úloha č. 4: Pestovanie zeleniny

KAŽDÝ HRDINA VIE, ŽE KRÍZAM TREBA PREDCHÁDZAŤ

Postup: Pripravte si črepníky so zemou a semiačka. Napríklad rukolu, žeruchu, pažitku, hrášok alebo môžete vyskúšať aj priesady ako jahody, paradajky...

Spolu s deťmi ich zasadte a potom polievajte. Deti môžu sledovať, ako sa rastlinkám darí.

Čas: 1 hod.

Zadanie:

Južný Sudán je krajina, kde niekoľko rokov trvala vojna. Deti prestali chodiť do školy, lebo to nebolo bezpečné. Ľudia často utekali zo svojich domovov, skrývali sa. Častokrát jediným majetkom ľudí boli kravy, ktoré im zároveň dávali mlieko a tiež mäso, aby neboli hladní.

No niekedy sa stalo, že im vojaci alebo iní ľudia kravy ukradli, zabili, alebo kravy ochoreli. A ľudia boli odkázaní na pomoc Superhrdinov, aby mali čo jesť. Potom prišiel do krajiny mier. Ľudia začali opäť chodiť do škôl a učiť sa všetko, čo zabudli. Veľa ľudí sa začalo učiť ako pestovať rastlinky a zabezpečili si tak aj iné jedlo, nespoliehali sa len na to, že majú kravy. Ľudia ale boli zvyknutí na to, že nevedia čo sa stane a nevedeli plánovať dopredu. Tak sa napríklad stávalo, že keď sa aj naučili pestovať rastlinky, tak ich nemali z čoho zasadiť, lebo keď boli hladní, tak zjedli aj semiačka.

Vašou úlohou ako Superhrdinov je naučiť ľudí, aké dôležité je vedieť narábať so semiačkami. Nielen ich sadiť ale aj chrániť, aby sme nikdy neostali hladní, keď to budeme potrebovať. A že aj malé množstvo zeminy a pár semiačok nám môže priniesť chutnú a zdravú zeleninku, či ovocie. Keď sa to naučíme, nebudeme hladní a tiež budeme zdravší. A môžeme to učiť aj iných. Lebo ak všetci zabudnú, ako sa zelenina pestuje, nebudeme ju môcť kúpiť ani v obchodoch.

Môžete deťom pripraviť tričká s označením Superhrdinu, alebo vytlačiť si obrázky Superhrdinov ako nálepky a prilepiť ich na tričko.

Nasadte si na seba označenie Superhrdinov a pustite sa s deťmi do sadenia. Zasadte s nimi rastlinky podľa chuti a keď dozrejú, naučte sa, ako ich ďalej využiť. Napríklad urobte pomazánku, či pripravte s nimi iné jednoduché jedlo.

Vydala: Slovenská nadácia pre UNICEF,
Michalská 371/7, 811 01 Bratislava

Web: www.unicef.sk
Email: info@unicef.sk

Na príprave obsahu spolupracoval tím Slovenskej nadácie pre UNICEF
Publikácia bola pripravená s finančnou podporou SlovakAid

Publikácia reflektuje iba názory Slovenskej nadácie pre UNICEF a vyjadrené
názory nemožno interpretovať ako stanovisko donora.

Počet strán: 11

Prvé vydanie, Bratislava 2019

unicef

pre každé dieťa